

אוניברסיטת בן גוריון  
הפקולטה למדעי הרוח והחברה  
"פוליטיקה וחברה באפריקה הפוסט-קולוניאלית"  
Politics and Society in Postcolonial Africa  
תשפ"א סמסטר א+ב"  
יום ג' 10-12  
Tuesday Fall+Spring Semesters 2021-2022  
10-12:00  
מרצה: פרופ' לין שלר  
Prof Lynn Schler  
[lynnsch@bgu.ac.il](mailto:lynnsch@bgu.ac.il)

עוזרת הוראה: כרמית וולברג

[wolbergc@gmail.com](mailto:wolbergc@gmail.com)

קורס זה יעניק לסטודנטים ראייה רחבה על התהליכים הפוליטיים, החברתיים והכלכליים שעיצבו את ההיסטוריה של אפריקה במהלך המחצית השנייה של המאה ה-20. נאמץ גישה תמטית וניתוח של מקרה בוחן כדי לבחון את ההתפתחות של ישויות פוליטיות, מרחבים חברתיים, וכלכלות לאורך זמן. ננסה להבין תהליכים מקומיים לעומק אך בו זמנית נבחן את השפעתם של אירועים ונסיבות לאומיים, אזוריים וטרנס-לאומיים על ההתרחשויות המקומיות באפריקה. נושאים שיעלו במהלך הקורס הם לאומיות, פיתוח, קונפליקטים כלכליים ופוליטיים, מגדר ושינויים חברתיים, תנועות דתיות ויוזמות תרבותיות.

This course will provide students with an overview of the major political, social and economic trends that have shaped African history in the second half of the twentieth century. Using a thematic and case study approach, we will examine the evolution of political entities, social spaces, and economies over time. We will try to understand both deeply local processes and the ways in which they are influenced by national, regional and transnational events and circumstance. Some of the themes to be covered will be nationalism, economic development, ethnic and political conflicts, gender and social change, religious movements and cultural innovations.

#### **דרישות הקורס והרכב הציין:**

1. **נוכחות חובה** – היעדרות מעל למכסה המותרת משמעה ציון נכשל בקורס. נוכחות והשתתפות פעילה ומבוססת על הקריאה: 20%
2. **הגשת 4 מטלות של 3-4 עמודים** (2 מטלות סמסטר א' ו-2 מטלות בסמסטר ב') - כל אחת 20% מהציון
3. **מצגת על מדינה אפריקאית:** כל שיעור יתחיל עם מצגת של 5 דקות של סטודנט. ית בקורס על מדינה אחת באפריקה. במצגת צריך להציג: מפה של המדינה, סוג השלטון, קבוצות אתניות, נקודות חשובות בהיסטוריה, ועובדה אחת מעיינת/מסקרנת/מפתיעה על המדינה.

**שימו לב:** לא תינתן הארכה להגשת מטלות באיחור. כל יום איחור בהגשה, ירדו 5 נקודות מהציון.

מהלך הקורס ותוכן המפגשים – ייתכנו שינויים בביבליוגרפיה:

**19.10 מבוא לקורס: מילות מפתח והבניית ידע בלימודי אפריקה**  
**Introduction: Construction of Knowledge in African Studies**

פייר אנגלבר וקווין דאן "מדוע יש ללמוד על הפוליטיקה של אפריקה?" מתוך: **בתוך הפוליטיקה האפריקאית** (האוניברסיטה הפתוחה 2019). עמ' 13-29.

## 26.10 דה-קולוניזציה (?) ולאומיות באפריקה אחרי מלחמת העולם השנייה

### Decolonization (?) and Nationalism after World War II

פייר אנגלבר וקווין דאן "התפתחות המדינות באפריקה" מתוך: בתוך הפוליטיקה האפריקאית (האוניברסיטה הפתוחה) 2019). עמ' 33-83

## 2.11 המדינות בהקמה - גבולות, משאבים, ושייכות

### Emerging States: Borders, Resources, Belonging

פייר אנגלבר וקווין דאן "עמים, זהות ופוליטיקה" מתוך: בתוך הפוליטיקה האפריקאית (האוניברסיטה הפתוחה) 2019). עמ' 87-161

## 9.11 מנהיגים ואידיאולוגיה פוסט-קולוניאליים.

### Leadership and Ideologies of the Postcolonial Era

**Kwame Nkrumah**, DR. KWAME NKUMAH SPEAKS IN ADDIS ABABA IN 1963

<https://consciencism.wordpress.com/history/dr-kwame-nkrumah-speaks-in-addis-ababa-in-1963/>

**Julius Nyerere**, selected readings, in *Freedom and Unity*, Oxford University Press.

**Kenneth Kaunda**, *A Humanist in Africa*, (London: Longmans, 1966) p. 19-38.

**Leopold Senghor**, *Negritude and African Socialism*, in the *African Philosophy Reader*, eds. P.H. Coetzee and A.P.J. Roux, London: Routledge, 1998.

Alex Thompson "Nationalism," in *An Introduction to African Politics* (New York: Routledge, 2016), 35-45.

## 16.11 סרט בכיתה: "Thomas Sankara Speaks"

## 23.11 מישול ומשברים בעידן הפוסט-קולוניאלי Governance and Crises

פייר אנגלבר וקווין דאן "השימוש בכוח (פוליטי)" מתוך: בתוך הפוליטיקה האפריקאית (האוניברסיטה הפתוחה) 2019). עמ' 167-225

O'Connell, James. "The inevitability of instability." *The Journal of Modern African Studies* 5, no. 2 (1967): 181-191.

Kawabata, Masahisa. "An overview of the debate on the African State." *Afrasian Centre for Peace and Development Studies Ryukoku University* (2006): 1-5.

## 30.11 תהליכי דמוקרטיזציה Democratisation

פייר אנגלבר וקווין דאן "מגוון הולך וגדל של משטרים" מתוך: בתוך הפוליטיקה האפריקאית (האוניברסיטה הפתוחה) 2019). עמ' 229-264

Adebanwi, Wale, and Ebenezer Obadare. "The abrogation of the electorate: An emergent African phenomenon." *Democratization* 18, no. 2 (2011): 311-335.

## 7.12 "The Democrats" הקרנת הסרט:

## הגשה מטלה 1 עד תחילת השיעור

### 14.12 מתיאוריה למדיניות של של פיתוח. From Theory to Policy in Development

רעות ברק וויקס, "מבוא: פיתוח בינלאומי באפריקה", מתוך י. נ. גז, ר. ברק וייס, מ. כגן. (עורכים). פיתוח בינלאומי באפריקה: בין הלכה ומעשה. חיפה: פרדס הוצאה לאור 2019.

Ziai, A. (2013) 'The discourse of 'development' and why it should be abandoned'. *Development in Practice* 23(1): 123-126. (<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09614524.2013.752792>)

### 21.12 משברים כלכליים והפוליטיקה של סיוע בין-לאומי Economic Crises and International Aid

פייר אנגלבר וקווין דאן "המימדים הכלכליים של הפוליטיקה באפריקה" מתוך: בתוך הפוליטיקה האפריקאית (האוניברסיטה הפתוחה 2019). עמ' 87-161

### 28.12 התאמה מבנית: ראייה מגדרית Structural Adjustment: A Gendered Perspective

Selected Readings from : Sparr, Pamela, ed. *Mortgaging women's lives: Feminist critiques of structural adjustment*. Palgrave Macmillan, 1994.

### 4.1 המאבק נגד עוני. The Fight against Poverty

Banerjee, Abhijit V., and Esther Duflo. *Poor economics: A radical rethinking of the way to fight global poverty*. Public Affairs, 2011. selected chapters.

### 11.1 סרט בכיתה: "זהב שחור" Film in Class: "Black Gold"

Ferguson, J. (2006), "Globalizing Africa? Observations from an Inconvenient Continent", in *Global Shadows. Africa in the Neoliberal World Order* (Durham, NC: Duke University Press): 25-49.

## 25.1 הגשת מטלה 2

סמסטר ב' Semester B

### 1.3 הכלכלה הפוליטית של מעורבותה של סין באפריקה The Political Economic of China in Africa

Brautigam, Deborah. *The dragon's gift: the real story of China in Africa*. OUP Oxford, 2011

### 8.3 קונפליקטים אתיים בעידן הפוסט-קולוניאלי: סודן, רואנדה, וקונגו Postcolonial Conflicts: Sudan, Rwanda, Congo

פייר אנגלבר וקווין דאן "הנוף המשתנה של סכסוכים וסוגיות ביטחון" מתוך: בתוך הפוליטיקה האפריקאית (האוניברסיטה הפתוחה 2019). עמ' 331-384

Straus, Scott. "Rwanda and Darfur: a comparative analysis." *Genocide Studies and Prevention* 1, .no. 1 (2006): 41-56

Kabamba, P. (2015). In and out of the state: Working the boundaries of power in the Democratic Republic of Congo. *Anthropological Theory*, 15(1), 22-46.

### 15.3 פוסט-קונפליקט, פיוס וזכרון. Post-conflict, Memory and Reconciliation

Ingelaere, B., 2008. "The gacaca courts in Rwanda". In Huyse, L., & Salter, M. (2008). *Tradition-based Justice And Reconciliation After Violent Conflict: Learning From African Experiences*. Stockholm: International IDEA.

סרט: "The Notebooks of Memory"

### 22.3 התערבות/מעורבות/השתלטות : תגובות בין לאומיות לקונפליקטים באפריקה

#### Interventions, Engagements, Occupations: International Responses to Crises in Africa

Badescu, Cristina G., and Linnea Bergholm. "The responsibility to protect and the conflict in Darfur: The big let-down." *Security Dialogue* 40, no. 3 (2009): 287-309.

Autesserre, Séverine. "Dangerous tales: Dominant narratives on the Congo and their unintended consequences." *African Affairs* 111, no. 443 (2012): 202-222.

### 29.3 הגות אפרו-סנטרית עכשווית: אובונטו והרנסנס האפריקאי

#### Contemporary Afrocentric Theories: Ubuntu and the African Renaissance

#### 5.4 מגה-ערים אפריקאיות Mega Cities in Africa

<https://www.theguardian.com/cities/2016/feb/26/things-changing-better-lagos-residents-share-stories>

Simone, A. (1998). Urban social fields in Africa. *Social Text*, (56), 71-89.

### 12.4 חיים עם HIV באפריקה - ד"ר ענת רוזנטל : מרצה אורחת. Living with HIV in Africa.

הגשת מטלה 3

### 26.4 נצרות ופנטקוסטליזם - Christianity and Pentecostalism

הרצאה של פרופ' אפה אדוגמה :

"Contesting the Local in the Global: African Christianities Within the Religious Cosmos"

<https://cswr.hds.harvard.edu/news/2020/03/03/video-contesting-local-global-african-christianities-within-religious-cosmos>

Larkin, B. and B. Meyer (2006), "Pentecostalism, Islam & Culture: New Religious Movements in West Africa", in Akyeampong, E.K. (ed.), *Themes in West Africa's History* (Athens, OH: Ohio University Press): 286-312.

קטעים נבחרים מ:

Obadare, Ebenezer. *Pentecostal republic: Religion and the struggle for state power in Nigeria*. London: Zed Books, 2018.

### 3.5 פמיניזם אפריקאי

Vice- The Land of No Men [https://video.vice.com/en\\_us/video/samburu-land-of-no-men/55dba6111956df9a33a7581c](https://video.vice.com/en_us/video/samburu-land-of-no-men/55dba6111956df9a33a7581c)

Adegbeye, Olutimehin (2018). Husbands to rent: try being a single woman in Nigeria. <https://africasacountry.com/2018/10/husbands-to-rent>

Susan Arndt, "African Gender Trouble and African Womanism: An Interview with Chikwenye Ogunyemi and Wanjira Muthoni," *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 2000, 25:3.

Day, L.R. (2008), "'Bottom Power': Theorizing Feminism and the Women's Movement in Sierra Leone (1981-2007)", *African and Asian Studies* 7 (4): 491-513.

Drew, A. (1995), "Female Consciousness and Feminism in Africa", *Theory & Society* 24 (1): 1-33.

### **10.5 "Pray the Devil Back to Hell" אקטיביזם נשי למען שינוי פוליטי. Women and Political Activism**

Tripp, A.M. (2003), "Women in Movement: Transformations in African Political Landscapes", *International Feminist Journal of Politics* 5 (2): 233-255.

### **17.5 דיון ברומן "מכתב ארוך כל כך". Discussion of *So Long A Letter***

### **24.5 סביבה, אקטיביזם, וקהילות מקומיות באפריקה**

#### **Environmentalism, Activism and Local Communities**

Obi, C.I. *Environmental Movements in Sub-Saharan Africa. A Political Ecology of Power and Conflict, Civil Society and Social Movements* Programme Paper 15 (Geneva: United Nations Research Institute for Social Development, 2005).

Prempeh, E. Osei Kwadwo. "Against Water Privatization: The Struggle Continues," in *Against global capitalism: African social movements confront neoliberal globalization*. Routledge, 2017.

Muthuki, Janet. "Challenging patriarchal structures: Wangari Maathai and the Green Belt movement in Kenya." *Agenda* 20, no. 69 (2006): 83-91.

### **7.6 Migration and Displacement**

Brett Shadle, "Refugees in African History," in William H. Worger, Charles Ambler and Nwando Achebe, eds., *A Companion to African History* (Hoboken, N.J.: Wiley-Blackwell, 2019), pp. 247-264.

Amanda Hammar "The Concept and Paradoxes of Displacement", in *Framing African Development: Challenging Concepts*, Brill 2016. (online Aranne)

Catherine Besteman, *Making Refuge: Somali Bantu Refugees and Lewiston, Maine* (Durham, N.C.: Duke University Press, 2016), chapter 2 (only), pp. 57-76, titled "The Humanitarian Condition."

John Bul Dau in his own words, in more recent times, part motivational speaker, part stand-up comedy, refugee immigrant: <https://www.youtube.com/watch?v=flrhaAMAhW8>

### **14.6 Nollywood : An African Film Industry**

Haynes, Jonathan. "Nollywood in Lagos, Lagos in Nollywood Films." *Africa Today* (2007): 131-150.

Akinola, Olabanji. "The rebirth of a Nation: Nollywood and the remaking of modern Nigeria." *The Global South* 7, no. 1 (2013): 11-29.

Bisschoff, Lizelle. "From Nollywood to new Nollywood: The story of Nigeria's runaway success." In *Conversation*, p. 28. The Conversation, 2015.